

*GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ*

odraz 2006.

Tema godine Međusektorsko partnerstvo

Zagreb, travanj 2007.

SADRŽAJ

0. UVOD	3
<i>Razvoj kroz partnerstvo</i>	3
Što smo radili u 2006?	8
1. EDUKACIJA	9
<i>Trening za lokalni razvoj „Zajedno za bolji zagreb“</i>	9
<i>Ostali treninzi i stručna pomoć</i>	11
<i>Strukovno obrazovanje i obuka</i>	11
<i>Sudjelovanje mladih u društvenom životu zajednice</i>	11
<i>Projekt KEC – očuvanje krških ekosustava</i>	11
<i>Video aktivizam</i>	12
<i>Projekt Polis</i>	13
<i>Tehnička pomoć</i>	13
2. MREŽA ZA LOKALNI RAZVOJ	14
<i>Web stranica Mreže</i>	15
3. SKUPOVI	16
<i>Skup „Gospodarenje otpadom na lokalnoj razini“</i>	16
<i>Stručni skup „Razvoj kroz partnerstvo“</i>	16
4. MREŽA ZA RURALNI RAZVOJ	17
<i>Nacionalna konferencija o ruralnom razvoju</i>	18
5. ODRAZI CIVILNOG DRUŠTVA – RAD S MEDIJIMA	19
6. ORGANIZIRANJE ZAJEDNICE	20
7. PUBLIKACIJE	21
8. OSTALE AKTIVNOSTI	21
<i>Radionica „Komuniciranje nalaza istraživanja s područja zaštite okoliša i održivosti“</i>	21
<i>Stručni posjet ODRAZ-u od strane studenata i nastavnika iz Njemačke i Austrije</i>	22
<i>Edukacija na temu društveno odgovornog poslovanja</i>	22
<i>CARDS2003</i>	22
<i>Konferencija „Postignuća, problemi i vizija razvoja zaklada u Hrvatskoj“</i>	23
<i>Skupovi na kojima su sudjelovali članovi ODRAZ-a</i>	23
<i>Treninzi na kojima su sudjelovali članovi ODRAZ-a</i>	24
<i>Ostala događanja</i>	24
<i>Suradnja s drugim udrugama</i>	25
<i>Sudionici i korisnici ODRAZ-ovih programa i projekata u 2006.</i>	26
9. ODRAZ-ov TIM	27
10. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2006.	28

0. UVOD

U ODRAZ-u smo odlučili svake godine naglasak u radu na razvoju lokalne zajednice i društva općenito staviti na neku od tema koju odaberemo, a za koju smatramo da je od važnosti i koju treba staviti na dnevni red širih rasprava.

*Tijekom 2006. naglasak smo stavili na temu **MEĐUSEKTORSKOG PARTNERSTVA ZA RAZVOJ**, jer smatramo da se samo sinergijski i kroz komplementarne kompetencije svih dionika u društvu može graditi društveni kapital i stvoriti preduvjet za razvoj zdrave zajednice i zdravog društva.*

Stoga, umjesto „klasičnog“ uvoda, donosimo neka naša razmišljanja o toj važnoj temi, a koja su proistekla iz iskustva te saznanja sa skupa „Razvoj kroz partnerstvo“, koji smo organizirali krajem 2006.

RAZVOJ KROZ PARTNERSTVO

*Danas se gotovo u svakom razgovoru, naročito vezano uz **RAZVOJ**, ne može izbjeći riječ „**PARTNERSTVO**“. O partnerstvu je lako razgovarati, ali se pokazalo da ga je teško razumijeti. Iz vlastitog iskustva znam da različiti ljudi poimaju različito što je to partnerstvo. Čini mi se da velik broj ljudi u Hrvatskoj pod partnersvom podrazumijeva bilo kakav oblik suradnje. Premda ne postoji univezalno pravilo za uspješno partnerstvo, postoje neka pravila i principi koje treba slijediti da bi se zaista moglo govoriti o partnerstvu.*

Partnerstvo u praksi nije lako stvarati i provoditi. Ono zahtijeva uvažavanje i slušanje druge strane, zajedničko razmišljanje, dogovaranje i provedbu. Ono podrazumijeva dijeljenje odgovornosti, koristi, ali i rizika.

Partnerstvo se gradi i katkada može biti frustrirajuće i razočaravajuće iskustvo, naročito u slučaju ako nisu zadovoljena naša početna očekivanja. S druge strane, postoje primjeri u različitim dijelovima svijeta koji pokazuju da međusektorsko partnerstvo može biti vrlo učinkovito i održivo, pod uvjetom da partneri zajedno i sustavno planiraju i provode aktivnosti.

Zašto partnerstvo?

Praksa je pokazala da pristup razvoju, u kojem svaki sektor razvija i provodi svoje programe bez interakcije s drugim sektorima, ne daje poželjne rezultate. Aktivnosti su atomizirane i raspršene, često se neki poslovi preklapaju, korisnici ostaju zbunjeni, a ukupni učinak je mali. A često su bila ulagana i velika sredstva i puno ljudskog rada. Danas potreba suradnje među različitim sektorima nije upitna, no ostaje pitanje kako do uspješne suradnje i partnerstva.

Svi negdje žurimo, stišću nas rokovi i nemamo dovoljno vremena za izgradnju novih odnosa, najlakše je nastaviti ustaljenim stazama. Istina, učinkovito i istinsko partnerstvo zahtijeva vrijeme i resurse, naročito u početku, no krajnji rezultat sigurno premašuje rezultat koji bi postigla samo jedna strana.

Potrebi za partnerstvom između sektora za postizanje održivog razvoja dana je velika važnost još 1992. godine na UN-ovom skupu na vrhu „Okoliš i razvoj,“ koji je održan u Rio de Janeiru. Ideja partnerstva potvrđena je i deset godina nakon Rija, na UN-ovom skupu u Johannesburgu, na kojem su sudjelovali predstavnici sva tri sektora – javnog, poslovnog i civilnog.

Dakle, zašto partnerstvo? Partnerstvo predstavlja mogućnost za bolji razvoj, jer svaki partner donosi svoje kvalitete i kompetencije¹ te ima svoju ulogu u osmišljavanju i provođenju projekata i aktivnosti.

Uspješno i produktivno društvo može se postići ako svi sektori (javni, poslovni, civilni) imaju svoje mjesto te ispunjavaju specifične funkcije i pridonose na različite načine. Niti jedan sektor sam nema odgovore, niti sve kompetencije.

Danas je jasno da postoje potrebe za profesionalnom suradnjom, no postavlja se pitanje – kako do uspješnog i učinkovitog partnerstva. Moram konstatirati da se radi o važnom iskoraku naprijed, jer iz iskustva znamo da prije desetak godina nije bilo tako. Tada su kod nas prevladavali stavovi, i kod javnog i kod civilnog sektora, koji su se protivili bilo kakvoj suradnji.

Osim pitanja kako, postavlja se pitanje i zašto bi netko od potencijalnih partnera želio ulaziti u odnose koji zahtijevaju vrijeme, napor i dodatni angažman. Odgovor leži u prepoznatoj koristi od takvog odnosa – zajedno se brže i učinkovitije ostvaruju planirani ciljevi. I to je glavna okosnica za sva unutarsektorska i međusektorska partnerstva. Ne troši se snaga na natjecanje s drugima, ne dupliciraju se nastojanja i ne troše se uzalud financijska sredstva i drugi resursi. Kroz zajednički rad stječe se povjerenje, što ima pozitivan utjecaj na odnose u društvu, na gospodarstvo i okoliš.

Kroz zajedničko planiranje, dogovaranje ciljeva i aktivnosti te kroz zajedničko provođenje tih aktivnosti, bolje se i učinkovitije mogu pružati usluge, na integriran i održiv način, bilo da se radi o kulturi, obrazovanju ili nekoj drugoj djelatnosti.

¹ Znanje, vještine i stavovi.

Takve nove odnose nije lako stvoriti i održati, pogotovo ne preko noći. Odnosi se grade pažljivo tijekom vremena, tako da se gradi povjerenje, ljudi i organizacije se povezuju, bolje se poštivaju dogovori i norme te tako raste i društveni kapital. Rastom društvenog kapitala² raste i mogućnost zajednice i društva u cjelini za uspješan razvoj, opću dobrobit te povećanje kvalitete življenja.

Takva suradnja predstavlja izazov i traži promjene u stavovima i načinu razmišljanja i rada; potrebne su nove vještine i nova znanja. Izgradnji takvih odnosa se mora pristupiti s dužnom pažnjom i sistematično, naravno, ako želimo da oni zaista zažive u praksi i budu održivi.

Od kuda početi – korak po korak

Vrlo često se susrećemo sa stavom da će država riješiti probleme građana (zaposliti stručnjake, osmisliti i provesti programe za rješavanje pojedinih problema i sl.), a građani trebaju samo glasati. No je li to zaista tako? Može li država riješiti sve probleme? S druge strane svaka vlada na početku 21. st. misli i osjeća potrebnim reći da je demokratska. Ali treba dodati da demokratsko društvo ovisi o svim dionicima³ i njihovim međusobnim odnosima te njihovom uključivanju u donošenje odluke, a ne samo odlaskom na glasovanje.

Pa makar vlasti na sasvim korektan način usvoje i objave politike i strategije usmjerene na rješavanje problema u društvu, a katkad i izrade i provode programe (akcije u cilju rješavanja problema), politike i programi ne pripadaju isključivo vlastima. Niti organizacijama civilnoga društva. Niti bilo kojoj posebnoj interesnoj skupini. Jer neki su problemi duboko ukorijenjeni u društvu i ne mogu ih riješiti stručnjaci ili vlade sami. Oni zahtijevaju javni odgovor - stalni angažman i suradnju građana i svih dionika na čije živote može utjecati način rješavanja problema.

Partnerstva u zajednici i održivi razvoj

Pod partnerstvom u zajednici podrazumijevamo mrežu odnosa i solidarnosti na razini zajednice, čiji je cilj unaprijediti potencijale zajednice putem međusektorskog i multisektorskog pristupa, rezultata pregovora i dijaloga između različitih strana.

Partnerstvo u zajednici je ključan element u uvođenju i provođenju održivog razvoja u zajednici.

Iz Poslovnog plana ODRAZ-a

Svaki sektor donosi u partnerstvo različite vrijednosti, prioritete, resurse i kompetencije – kroz uspješno građenje odnosa sve to pridonosi postizanju zajedničke vizije.

² Društveni kapital su norme i veze u društvu koje omogućuju društvenu akciju. Važan element društvenog kapitala je postojanje povjerenja unutar pojedinih skupina, ali i među različitim društvenim skupinama.

³ dionik (eng. stakeholder) – onaj koji sudjeluje, koji je u širem smislu dio čega (Rječnik stranih riječi, B. Klaić)

Dionici (često se susreću i izrazi akter i čimbenik) su svi oni na koje utječe ili bi moglo utjecati određeni problem te donošenje, odnosno provođenje odluka, projekata, planova ili programa te koji su zainteresirani za sudjelovanje u odlučivanju i/ili provođenju tih dokumenata.

UKRATKO – KORISTI OD PARTNERSTVA:

- lakši pristup znanju i drugim ljudima
- inovativnost – razvijaju se novi načini rješavanja problema
- razvoj ljudskih resursa – jačaju se profesionalne kompetencije (znanje, vještine, mijenjaju stavovi)
- učinkovitost
- djelotvornost
- reputacija i kredibilitet
- dugoročnija stabilnost.

Je li međusektorsko partnerstvo presudno za poboljšanje rezultata u procesu razvoja?

Premda se sve više govori o potrebi partnerstva među sektorima, praksa u Hrvatskoj u tom smjeru još nije previše razvijena. U najširem smislu međusektorsko partnerstvo predstavlja zajedničke inicijative i projekte javnog, poslovnog i civilnog (neprofitnog) sektora za opće dobro, u kojem svaki od partnera donosi određene resurse i sudjeluje u planiranju i odlučivanju o zajedničkim ciljevima te provođenju dogovorenih aktivnosti. Većina međunarodnih programa pomoći, uključujući i one Europske komisije, zahtijeva stvaranje međusektorskih partnerstava odnosno ako ih i ne zahtijeva, projekti i programi koji su podneseni u partnerstvu često dobijaju dodatne bodove pri evaluaciji.

Izgradnja partnerskih odnosa je bitna u razvojnim procesima, jer sinergija koju razvija dobar tim jamči dobro planiranje te osmišljavanje provedive, realne provedbe. Na taj se način ne gube resursi već se naprotiv, postizu poželjni rezultati. Prema mišljenju mnogih stručnjaka koji sudjeluju u razvojnim procesima, partnerstvo je jedini održivi način da se postigne uspješno društvo. Ostvarivanje partnerstva nije krajnji cilj, ali bez partnerskih odnosa krajnji rezultat uspješnog razvoja zajednice nije moguće postići. Kad bi se partnerstva stvarala s dobro osmišljenim pravilima ponašanja među partnerima, možda bi se krajnji cilj (uspješno društvo s dobrom kvalitetom življenja za sve) mogao i postići. Nažalost često se ulazi u partnerske odnose s dobrom voljom, ali bez jasno postavljenih zajedničkih ciljeva i bez definiranih pravila igre ili čak s "figom u džepu." Međusektorsko partnerstvo bi trebalo predstavljati "win-win" situaciju, odnosno svi partneri trebaju dobiti odgovarajući udio u postignutim koristima, a zajednica treba ići naprijed. U suprotnom slučaju, partnerstvo je pošlo krivim putem.

Koje su koristi od međusektorskog partnerstva?

PARTNERSTVO
= razvojni alat koji omogućava okvir za dijalog i akciju za mobiliziranje svih dionika.

Pristupi razvoju temeljeni na partnerstvu prvenstveno donose JAVNU (OPĆU) KORIST te pored ekonomskog razvoja pridonose i poboljšanju standarda življenja te očuvanju okoliša. Prostor u kojem se može raditi zajedno za opće dobro je vrlo širok – od izgradnje infrastrukture do izgradnje škola; od pružanja socijalnih usluga do obrazovanja.

U nastavku su navedene neke koristi za svaki od sektora od međusektorske suradnje i partnerskih odnosa.

KORISTI ZA JAVNI SEKTOR

- *tijelima uprave omogućuje se kvalitetnije i kompetentnije donošenje odluka, uvažavanjem različitih mišljenja i pristupa, vrijednosti i ideja, te prikupljanje izravnih spoznaja o okolini u kojoj žive članovi zajednice;*
- *unaprjeđuje se svijest građana o pitanjima zajednice i razumijevanje javnosti te poslovnog sektora za procese donošenja odluka, što je uvjet za djelovanje demokratskog sustava i povećanje povjerenja građana u institucije vlasti;*
- *građani te neprofitni i poslovni sektor djeluju kao "produljena ruka" vlasti, prepoznajući probleme i poduzimajući akcije u cilju smanjenja prepoznatih problema ili kršenja zakona te se time pridonosi boljem radu državnih službi, inspekcija, uz uštedu novca;*
- *javni sektor ne može ignorirati pitanja koja su građanima važna;*
- *sukobi i nesporazumi između građana, poslovnog sektora i vlasti lakše se rješavaju;*
- *štedi se novac i vrijeme; usprkos tomu što uključivanje javnosti i poslovnog sektora u ranoj fazi može usporiti proces planiranja i povećati troškove na početku, ono na kraju ipak rezultira uštedama jer nema nepredviđenih promjena pri provođenju odluke ili projekta;*
- *razvijaju se kreativna i lokalnoj sredini prilagođena rješenja;*
- *grade se dobri odnosi s predstavnicima lokalnih zajednica, potrošačima, javnosti, udrugama i medijima te s poslovnim sektorom koji se temelje na povjerenju i uzajamnom razumijevanju.*

KORISTI ZA CIVILNI SEKTOR

- *povećava se razumijevanje građana o postupcima odlučivanja, tko donosi odluke i na temelju čega;*
- *građanima se omogućuje utjecaj na procese odlučivanja o pitanjima važnim za njihovu zajednicu;*
- *građanima se omogućuje bolje razumijevanje i saznanje o rizicima okoline u kojoj žive i kako utječu na njihove živote i lokalnu zajednicu;*
- *povećava se briga zajednice u rješavanju vlastitih problema, pomaže pri društvenom povezivanju i osjećaju društvene odgovornosti;*
- *građanima se pojačava osjećaj da njihovo sudjelovanje ima pozitivne utjecaje na uvjete života u njihovoj zajednici.*

KORISTI ZA POSLOVNI SEKTOR

- *povećava se znanje i svijest o utjecaju poslovnog sektora na okolinu i zajednicu u kojoj djeluje;*
- *povećava se razumijevanje o pitanjima važnim za potrošače te o djelotvornijem predstavljanju proizvoda;*
- *omogućuje se utjecaj na odluke javnog sektora koje izravno utječu na poslovni sektor zbog razmjene informacija i boljeg razumijevanja stajališta poslovnog svijeta;*
- *smanjuje se prostor za potencijalne sukobe s javnosti ili s vladinim tijelima;*
- *smanjuju se mogući otpori građana njihovim uključivanjem u početnim fazama planiranja nekih programa i projekata, a time se izbjegavaju kašnjenja i troškovi;*
- *donose se kreativna rješenja koja odgovaraju lokalnim potrebama;*
- *grade se odnosi povjerenja s predstavnicima lokalnih zajednica, potrošačima te s udrugama i medijima.*

ODRAZ okuplja stručnjake različitih disciplina koji promišljaju koncept održivog razvoja na dobrobit lokalne zajednice.

MISIJA ODRAZ-a je poticanje i jačanje inicijativa te suradnje u lokalnim zajednicama, u cilju dugoročnog razvoja na održiv način.

Naša **VIZIJA** je društvo u kojem je osiguran uravnotežen i visokokvalitetan razvoj lokalnih zajednica za dobrobit svih članova i sektora kao i budućih generacija.

To znači promjene u sustavima vrijednosti (filantropija), procesima (dogovaranje) i mehanizmima (partnerstva između različitih sektora). ODRAZ se posvetio poticanju i provedbi ovakvih promjena.

Što smo radili u 2006?

- Trening program za lokalni razvoj
- aktivnosti u okviru Mreže za lokalni razvoj
- organiziranje skupova
- uspostavljanje Hrvatske mreže za ruralni razvoj i sudjelovanje u organiziranju Prve nacionalne konferencije o ruralnom razvoju
- pružanje tehničke pomoći i rad u zajednicama te organiziranje treninga
- sudjelovanje na skupovima
- stručno usavršavanje.

1. EDUKACIJA

ZNANJEM DO RAZVOJA
TRENING PROGRAM ZA LOKALNI RAZVOJ

Trening je organiziran u sklopu projekta „Zajedno za bolji Zagreb“.

CILJ EDUKACIJE bio je, osim stjecanja novih znanja i vještina u Gradu Zagrebu, bolje međusobno upoznavanje zaposlenika iz različitih odjela i službi, te stjecanje boljeg uvida i razumijevanja rada udruga. Jedan od ciljeva bio je i pripremiti okvir za zajedničke projekte, uz tehničku pomoć ODRAZ-a, koji bi se mogli kandidirati na natječaje iz fondova EU, ali i drugih donatora.

Na trening je ukupno prijavljeno 39 kandidata, iako je prvotno planirano 20 – 25. Pokazalo se da postoji potreba, ali i interes, kako zaposlenika Grada Zagreba, tako i među udrugama.

Održano je V. trening blokova na sljedeće teme:

I.	Sektori u društvu i njihova uloga Sudjelovanje javnosti i međusektorsko partnerstvo Procjena potreba
II.	Upravljanje projektnim ciklusom (UPC) Pristup logičke matrice
III.	Pisanje projekata Izrada proračuna Osnove praćenja i vrednovanja
IV.	Principi održivog razvoja Strategijsko planiranje
V.	Osnove organiziranja zajednice Tehnike javnog dogovaranja Završni krug: projektno razmišljanje

Tijekom edukacije, polaznici su iskazali interes za različite teme, a u konačnici su se odlučili za rad na četiri projektne ideje te izradili četiri projektna prijedloga (od faze analize do logičkog okvira, akcijskog plana i okvira proračuna):

- Kako približiti kulturu i programe iz kulture učenicima viših razreda osnovne škole;
- Osnivanje kluba mladih;
- Senzibiliziranje javnosti za probleme nezaraznih kroničnih bolesti te
- Osmišljavanje korisno provedenog vremena mladih, radno sposobnih umirovljenika.

Sudionici su bili predstavnici gradskih ureda i službi (Ured za zdravstvo, socijalnu skrb i branitelje; Služba za mjesnu samoupravu, Ured gradonačelnika; Ured za strategiju; Ured za poljoprivredu i šumarstvo; Ured za kulturu, sport i obrazovanje).

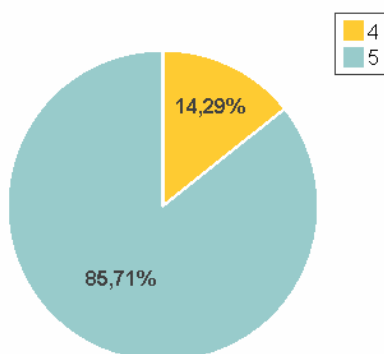
Ukupno je kroz trening program prošlo 39 kandidata, od čega je 19 završilo cijeli program te su dobili diplomu.

Dio grupe su činili i predstavnici različitih udruga koje surađuju s Gradom Zagrebom. Grupa je bila vrlo poticajna, jer su različitih profesija, različitih područja djelovanja te različitih iskustava – od zamjenika pročelnika do pripravnika. Polaznici su dobili i literaturu, priručnike koje je tiskao ODRAZ, publikacije drugih organizacija te detaljne materijale vezane na teme trening blokova.

Pored evaluacije svakog trening bloka, napravljena je i vanjska evaluacija, putem završnog upitnika te kroz individualne razgovore.

Ocjena cjelokupnog treninga

„Pohvala inicijativi, provedbi i organizaciji edukacije - stručno i izrazito kvalitetno odrađeno.“

„Dobiveno novo znanje koje je preneseno stručno i kvalitetno; svaka radionica popraćena primjerima iz prakse i stručnim materijalima na čemu svaka pohvala; ujedno pohvala evaluaciji svakog modula, kao i ovoj posljednjoj, jer osim što će koristiti organizatoru edukacije, koristit će i svakom polazniku osobno da izvrši samoprocjenu koliko je sam dobio od edukacije.“

„Malo mi je teže sad raditi budući da uočavam stvari koje se krivo rade i shvaćam da će trebati duže vremena da se promjene. Rad u civilnom sektoru cijenim iako ih se nekad doživljava kao „dosadne“ (tj. kao da samo traže novce), ali jasno je da oni rade i naš posao u nekim segmentima i zbog toga je suradnja jako bitna.“

„Stečeno znanje potvrdilo je moje opservacije od ranije – ali, sad imam „formu“ za ono što vidim – lakše prepoznam što je točno ono što radim, vladam terminologijom. Najviše su mi koristile procjene i SWOT analiza. Osjećam se sigurnije u radu.“

OSTALI TRENINZI I TEHNIČKA POMOĆ

Strukovno obrazovanje i obuka/CARDS 2003 program financijskih potpora za strukovne škole

ODRAZ je bio angažiran u provedbi dijela CARDS - 2003 programa koji se odnosio na jačanje kapaciteta strukovnih škola i to u pripremi potencijalnih podnositelja prijedloga projekata o načinima izrade tih prijedloga, važnosti međusektorskog partnerstva i sl.

Nakon osmišljavanja treninga za direktore i profesore strukovnih škola iz cijele Hrvatske (ukupno 4 treninga po 2,5 dana) pripremljen je iscrpni materijal o UPC (Upravljanje projektnim ciklusom) i partnerstvu. Obavljena je kratka obuka te su dane upute za vođenje radionica ostalim trenerima uključenim u provođenje radionica u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje te provoditelja tog CARDS programa.

ODRAZ je sudjelovao i u provedbi dva treninga u siječnju 2006., održanim u Zagrebu i Splitu.

Prema programu obuke, koji je osmislila direktorica ODRAZ-a, obučeno je ukupno cca 200 predstavnika strukovnih škola, što je pomoglo i boljoj apsorpciji sredstava iz CARDS 2003. Programa financijskih potpora za strukovne škole.

Sudjelovanje mladih u društvenom životu zajednice

U Slavonskom Brodu je u organizaciji Europskog doma Slavonski Brod održan u veljači 2006. skup i trening za srednjoškolce i njihove profesore iz različitih krajeva Hrvatske, ali i susjednih zemalja. Šezdesetak sudionika se bavilo temama kao npr. Lokalna zajednica i osobna odgovornost za njezin razvoj, Metode oživljavanja lokalne zajednice, Partnerstvo u lokalnoj zajednici i sl.

ODRAZ je aktivno sudjelovao u oblikovanju programa, korišteni su materijali i publikacije ODRAZ-a, a bili smo aktivno uključeni i u provedbu u dijelu uključivanja mladih u život lokalne zajednice.

Projekt KEC – očuvanje krških ekosustava

U okviru projekta Očuvanje krških ekoloških sustava - KEC [više o projektu na www.kec.hr], ODRAZ je sudjelovao u organizaciji drugog kruga radionica pod nazivom "Razvoj turističkih inicijativa u zaštićenim područjima". Tema tih radionica je bila "Od ideje do projekta - zašto je danas i u turizmu važno projektno razmišljati?".

Radionice su bile namijenjene predstavnicima institucija koji rade u zaštićenim područjima, predstavnicima turističkih djelatnosti regije, ponuđačima i vlasnicima turističkih i ugostiteljskih objekata, lokalnim proizvođačima suvenira, udrugama te svim zainteresiranima.

Na temelju iskazanih potreba tijekom prvog kruga radionica krajem 2005., ovim se radionicama željelo potaknuti sudionike na projektno razmišljanje i prikazati im važnost partnerskog pristupa kako bi lakše osmislili, predstavili i ostvarili svoje poduzetničke ideje u turizmu te očuvali lokalne vrijednosti i baštinu. Radionice su organizirane za Nacionalni park Paklenicu i Park prirode Velebit te za NP Sjeverni Velebit i Plitvička jezera.

Prva radionica je održana u NP Plitvička jezera, 14.03.2006. u prostorijama Instituta «Ivo Pevalek» i obuhvaćala je područje NP Plitvička jezera, NP Sjeverni Velebit te okolnog područja. Na radionici je sudjelovalo 23 sudionika. Sljedeća radionica je održana u Gospiću, 15.03.2006 u prostorijama Javne ustanove Parka prirode Vebit i obuhvaćala je područje PP Velebit, NP Paklenica i okolnog područja. Radionici je prisustvovalo 17 sudionika.

“Video aktivizam”

Fade In je organizirao u proljeće 2006. u Zagrebu i Splitu trening za video aktiviste. U razgovoru s članovima Fade In-a iskazala se potreba da se sudionici upoznaju i s temama koje nisu usko povezane za tehnički dio izrade video materijala, ali su vrlo bitne za djelotvoran rad i ostvarivanje utjecaja i promjene u zajednici. Stoga su za mlade polaznike održane radionice koje su ih upozorile na važnost i elemente vezane uz timski rad.

Ukupno je sudjelovalo 30-ak predstavnika mladih iz različitih dijelova Hrvatske.

Također se govorilo o potrebi uključivanja različitih sektora, sudjelovanju javnosti i ostvarivanju partnerstva za pokretanje i oživotvorenje ideja i inicijativa u zajednici. Na kraju se radilo na projektnom razmišljanju i pisanju projekata na temelju iskazanih projektnih ideja.

Edukacija za centre za kulturu grada Zagreba

Edukacijski ciklus proveden je kao **partnerski projekt** ODRAZ-a i Centra za kulturu Trešnjevka te je bio namijenjen stručnim suradnicima zaposlenim u zagrebačkim centrima za kulturu.

CILJ PROJEKTA: poticanje pozitivnih promjena u osmišljavanju i provođenju projekata u kulturi u Zagrebu, kroz aktivniji rad centara za kulturu, bolje prilagođen stvarnim potrebama zajednica u kojima djeluju.

Kroz projekt su educirani stručni suradnici za kulturu u centrima za kulturu u Gradu Zagrebu, koji će kroz nova znanja i vještine poboljšati kvalitetu projekata iz kulture te ponuditi bolje kulturne i ostale programe zajednicama.

U programu su sudjelovali stručni suradnici iz sljedećih centara: Kulturni centar Peščenica, Centar mladih Ribnjak, Centar za kulturu i film "August Cesarec," Centar za kulturu i obrazovanje Susedgrad, Međunarodni centar za usluge u kulturi, Narodno sveučilište Sesvete te Centar za kulturu Trešnjevka.

Održane su tri radionice: Prva koja je bila održana u svibnju bila je na temu pisanja projekata.

Smatrajući da bi centri za kulturu mogli biti logični partneri ili suradnici udrugama pri osmišljavanju i provođenju projekata organizirana su dva trening bloka (2 x 2 dana) na temu upravljanja projektnim ciklusom i pristup logičke matrice prema zahtjevima Europske komisije.

Pored predstavnika centara, na radionicama o Upravljanju projektnim ciklusom, koje su održane u drugom dijelu 2006., sudjelovali su tako i predstavnici udruga s kojima centri surađuju. Tijekom treninga postavljen je okvir za nekoliko konkretnih projekata – od faze analize do gotove logičke matrice, plana aktivnosti i okvirnog proračuna.

Projekt POLIS

Projekt Polis je projekt Centra za kulturu Trešnjevka, koji ima za cilj poticati razvoj civilnog društva u lokalnoj zajednici. ODRAZ je proveo radionicu o pisanju projekata na kojoj je sudjelovalo 12 predstavnika udruga iz Zagreba.

Tehnička pomoć

Npr. CARDS 2004 za pružanje soc. usluga od strane neprofitnih organizacija, te jačanje organizacija civilnog društva s područja zaštite okoliša i održivog razvoja; PHARE 2005 za poslovne aktivnosti. Pomoć se pružala npr. općinama Kalnik i Visoko, gradovima Virovitici, Bjelovaru i Zagrebu, nekim razvojnim agencijama, udrugama i sl.

ODRAZ kontinuirano pruža tehničku pomoć, naročito u vezi s osmišljavanjem i pisanjem projekata za predpristupne fondove EU.

Pružali smo i savjete nekim udrugama u pogledu registriranja, namicanja financijskih sredstava, mogućih partnerstava i sl., npr. ViGea, Grad brand, itd.

2. Mreža za lokalni razvoj

mreža za lokalni razvoj

Mreža za lokalni razvoj aktivna je od 2003. godine, nakon što se iskazala potreba za povezivanjem i informiranjem dionika iz cijele Hrvatske koji aktivno rade na promjenama u svojim zajednicama.

Polaznici ODRAZ-ovih edukacija te suradnici u pilot zajednicama uključeni su u Mrežu koju facilitira ODRAZ. Putem mreže dobivaju informacije o relevantnim treninzima, zanimljivoj literaturi, natječajima i sl. Članovi mreže takve informacije dobivaju kontinuirano putem e-maila.

Tijekom 2006. članovi/članice Mreže dobili/e su:

- 70 informacija o novim natječajima za financijske potpore;
- 83 informacija i poziva na različite skupove, treninge, rasprave i sl.;
- 15 informacija o novim publikacijama
- dostavljen 70 zanimljivih članaka i drugih korisnih informacija

Ukupno je poslano 258 e-mail poruka.

Povećan je broj članova ove neformalne Mreže koju facilitira ODRAZ, tako da ih sada ima preko 140, iz različitih krajeva te različitih sektora.

Tijekom 2006. ODRAZ je organizirao, prema Planu aktivnosti Mreže za 2006. nekoliko skupova, na kojima su aktivno sudjelovali brojni članovi Mreže:

- skup „Gospodarenje korisnim otpadom na lokalnoj razini“, u ožujku 2006.
- „Nacionalna konferencija o ruralnom razvoju“, u sklopu aktivnosti ODRAZ-a u okviru Hrvatske mreže za ruralni razvoj
- Općenito o društveno odgovornom poslovanju poduzeća stručni skup „Razvoj kroz partnerstvo“, u partnerstvu s Gradom Zagrebom

(O skupovima više pročitajte dalje u tekstu izvještaja.)

SASTANAK MREŽE U ČAKOVCU - 4. 11. 2006.

Jedan od susreta Mreže za lokalni razvoj održan je izvan Zagreba, što se planiralo već neko vrijeme. Iskoristitli smo priliku da se nađemo 4. studenog 2006., tijekom X. međunarodnog sajma ekologije i zdrave prehrane, koju je u Čakovcu organizirala udruga EOL. Tri člana EOL-a ujedno su i članovi Mreže za lokalni razvoj. EOL je sa zadovoljstvom prihvatio ideju da budu domaćini ostalim kolegama iz Mreže.

Svi prijavljeni članovi Mreže dobili su: besplatnu ulaznicu za Sajam (osigurao EOL), besplatan prijevoz autobusom do mlina na Muri (osigurao EOL) te besplatan ručak i put do Čakovca (osigurao ODRAZ). Tijekom tog sastanka Fade In je snimio kratki prilog o Mreži, koji je prikazan 13.11. u emisiji HTV „Dobro jutro Hrvatska“.

Tijekom susreta održan je kraći skup na temu *Lokalna zajednica - ključni akter ruralnog razvoja*, na kojem su održane sljedeće prezentacije:

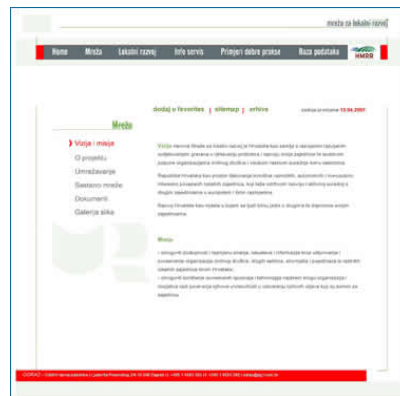
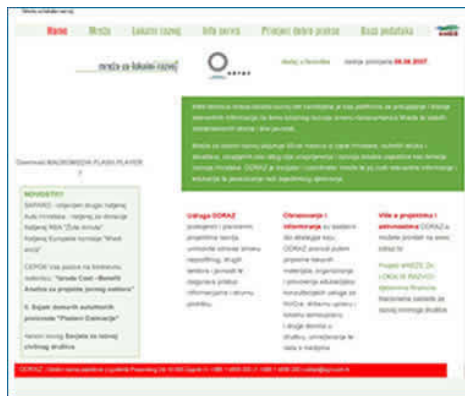
- Višnja Jelić Mück, ODRAZ – *Perspektive ruralnog razvoja*
- Lidija Pavić-Rogošić – *Umrežavanjem do razvoja*
- M. Pancel, RADEA – *Razvojni izazovi – primjer: Međimurje*

Članovi Mreže imali su priliku upoznati se i s praktičnim primjerom – *posjetili smo MLIN NA MURI*, kojeg je kao primjer prirodne i kulturne baština u funkciji razvoja rekonstruirala udruga EOL.

WEB STRANICA MREŽE ZA LOKALNI RAZVOJ

Redovno se održava web stranica Mreže te su postavljene nove informacije i relevantni tekstovi

3. Skupovi

SKUP „GOSPODARENJE KORISNIM OTPADOM NA LOKALNOJ RAZINI“

U sklopu projekta „*Gospodarenje korisnim otpadom na lokalnoj razini*“ kojeg je financirao MZOPUG te prema Planu aktivnosti Mreže za 2006. organizirano je u ožujku događanje od interesa za lokalni razvoj, a tiče se postupanja s korisnim otpadom na lokalnoj razini.

Zbrinjavanje otpada je jedan od ključnih problema na lokalnoj razini i iskazala se potreba da se prezentiraju planovi i aktivnosti nadležnih tijela, ali i da se prikažu

dobri primjeri iz hrvatske prakse, kao ideja i poticaj lokalnim zajednicama. Tako su npr. prikazani dobri i inovativni pristupi iz Crikvenice i Krka.

Program Skupa je organiziran u suradnji sa Savezom Udruga gradova i Udruga općina (SUGUO), Hrvatskim novinarskim društvom te Unijapapirom iz Zagreba. Važno je napomenuti da smo uspjeli dobiti na suradnju nadležna tijela – od Ministarstva zaštite okoliša i energetske učinkovitosti do Fonda za zaštitu okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva te Agencije za zaštitu okoliša (AZO).

Veliki interes za sudjelovanjem pokazao je da smo pogodili pravu temu. Pretpostavka je bila da ćemo organizirati skup za max 70 sudionika, dok je na kraju bilo prijavljeno preko 180 sudionika. Povratno je također bilo dosta upita i traženja informacija.

Svi sudionici skupa su dobili i priručnik ODRAZ-a „*Izbjegni, smanji, odvoji*“ o zbrinjavanju korisnog otpada te dva letka – o *kompostiranju i o otpadu*.

Izvještaj sa skupa je tiskan u Glasilu SUGUO, a osvrta su objavljeni na web stranici Agencije za zaštitu okoliša (www.azo.hr) te u dnevnom tisku.

STRUČNI SKUP „RAZVOJ KROZ PARTNERSTVO“

Skup je bio usmjeren na pitanje međusektorske suradnje - preciznije, na razmatranje i poticanje komplementarnog partnerstva javnog, poslovnog i civilnog sektora sa svrhom opće dobrobiti i razvoja zajednice.

Riječ "partnerstvo" danas je visoko zastupljena u dnevnom tisku, političkom žargonu i stručnom diskursu. No uspješni primjeri međusektorskog partnerstva i dalje su rijetki, partnerstvo se sporo dogovara, ostvarenja zajedničkog projekta zapinju na nizu prepreka, a malobrojni dobri primjeri nedovoljno su poznati široj javnosti.

Skup je održan 28. 11. u Tribini Grada Zagreba i na njemu je sudjelovalo 60-sudionika, od toga cca 40 članova Mreže. Na skupu su predavači bili predstavnici sva tri sektora.

Skupom je obilježen završetak edukacijskog ciklusa "Zajedno za bolji Zagreb", partnerskog projekta ODRAZ-a i Grada Zagreba. To je ujedno bila i prilika za okupljanje članova Mreže za lokalni razvoj.

4. Mreža za ruralni razvoj

ODRAZ je velik dio aktivnosti i vremena tijekom 2006. posvetio osnivanju *Hrvatske mreže za ruralni razvoj* te aktivnostima vezanima uz temu ruralnog razvoja.

Prema našem mišljenju radi se o vrlo važnoj temi za lokalni razvoj, jer se najveći dio naše zemlje može svrstati u ruralni prostor. Pristupanjem EU morat ćemo prihvatiti i novi način promišljanja razvoja tih prostora prema LEADER pristupu, koji promovira i donosi cijeli niz novih načela razvoja:

- ODRŽIVI RURALNI RAZVOJ
- PRISTUP TEMELJEN NA OSOBITOSTIMA PODRUČJA
- POKRETANJE ZAJEDNICA KOJE KASNE U UKLJUČIVANJU U RAZVOJNE PROCESE
- PRISTUP ODOZDO PREMA GORE
- UMREŽAVANJE I SURADNJA
- INOVATIVNOST
- LOKALNO FINANCIRANJE I UPRAVLJANJE PROJEKTIMA.

(opširnije o načelima možete pročitati na http://www.mreza-lokalni-razvoj.net/pages/HMMR_nacela.htm)

Obzirom da se radi o novoj paradigmi razvoja, smatrali smo da je vrlo važno da se šira javnost upozna s tim pristupom, što je najbolje kroz zajednički pristup i koordinirane aktivnosti više udruga koje se bave lokalnim, održivim, ruralnim razvojem. Stoga je u siječnju 2006. osnovana Hrvatska mreža za ruralni razvoj od strane sedam relevantnih udruga iz različitih dijelova Hrvatske.

ODRAZ je aktivno sudjelovao u pripremi i organizaciji Nacionalne konferencije o ruralnom razvoju, koja je održana od 10. – 11. srpnja 2006. te je bio u Organizacijskom odboru Konferencije.

ODRAZ je ispred Mreže određen kao koordinator, te smo volonterski radili na poslovima promocije i predstavljanju Mreže, pisanju članaka (npr. za Unaterru i Glasilo Saveza Udruga gradova i Udruga općina).

Koordinatorica Mreže, Višnja Jelić Mück sudjelovala je na sastanku koji je LEADER+ organizirao na temu ruralnog razvoja krajem studenog u Mađarskoj.

NACIONALNA KONFERENCIJA O RURALNOM RAZVOJU

Jedna od prvih aktivnosti HMMR te ujedno drugi skup članova Mreže odvijao se u sklopu Prve nacionalne konferencije o ruralnom razvoju, održane 10. – 11. srpnja 2006. pod nazivom „Ruralni razvoj Hrvatske – mogućnosti i izazovi“.

ODRAZ je bio vrlo aktivan u organiziranju – od kontakta s Ministarstvom kulture; Ministarstvom mora, turizma, prometa i razvitka; do osiguranja prostora, facilitiranja plenarnih sjednica, prezentiranja te kasnije izvještavanja.

Na konferenciji je sudjelovalo preko 130 sudionika, što je premašilo sva naša očekivanja. Svi sudionici skupa su dobili i priručnik ODRAZ-a o zbrinjavanju korisnog otpada te dva letka - kompostiranje i o otpadu, kao i kopirane prezentacije. Također su dobili publikaciju o LEADER pristupu ruralnom razvoju u EU u izdanju udruge ZOE.

Konferencija je održana pod pokroviteljstvom Ministarstva, poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, uz financijsku potporu Grada Zagreba, Milieukontakt Oost Europa i PREPARE mreže te uz mnogobrojna sponzorstva. Prostor je osigurala besplatno Skupština Grada Zagreba.

Na Konferenciji su kao predavači sudjelovali predstavnici nekoliko ministarstava, Zavod za prostorno planiranje Primorsko-goranske županije, dva fakulteta (Agronomski fakultet, Geografski fakultet) i javnih instituta (npr. Ekonomski institut i Institut za međunarodne odnose). Pored sudionika iz cijele Hrvatske, sudjelovali su i gosti iz inozemstva, predstavnici PREPARE mreže, Mileieukontakta te LEADER +.

Konferencija je bila vrlo dobro popraćena u medijima.

(izvještaj s konferencije možete pročitati na http://www.mreza-lokalni-razvoj.net/pages/pdf/Izvjestaj_konferencijaHMMR.pdf)

5. Odrizi civilnog društva – rad s medijima

ODRAZ je nastavio dugogodišnji rad s medijima, kako bi se osigurala bolja pokrivenost o temama vezanim za civilno društvo i održivi razvoj, u suradnji s Hrvatskim radijem, HTV-om, Fade In, Novim listom, TV Z1 i dr.

U 2006. snimljena su u suradnji s Fade In-om 3 priloga za TV emisiju „Dobro jutro Hrvatska“ koja su prikazana tijekom studenog i prosinca 2006.:

- prilog o jačanju kapaciteta zaposlenika javne uprave te predstavnika civilnog sektora kroz partnerstvo udruge ODRAZ i Grada Zagreba. Prikazan je **PARTNERSKI PROJEKT „ZAJEDNO ZA BOLJI ZAGREB“** dana 2. studenog 2006. Polaznici edukacije o lokalnom razvoju, koja se odvijala u sklopu tog projekta, govorili su o prednostima zajedničkog rada i za Grad i za predstavnike udruga, koji su također bili uključeni u projekt
- **PRILOG O MREŽI ZA LOKALNI RAZVOJ**, koji je snimljen na sastanku Mreže u Čakovcu početkom studenog, a prikazan je 13. studenog 2006.
- prilog o postizanju dobrih rezultata za širi krug korisnika kroz partnerstvo javnog i civilnog sektora. Prikazan je **PRIMJER DOBRE PRAKSE PARTNERSTVA GRADA ZAGREBA I UDRUGA** (izgradnja Centra za pse vodiče slijepih osoba te kroz klubove liječenih alkoholičara). Prilog je prikazan 20. prosinca 2006.

Započela je i **SURADNJA S TELEVIZIJOM Z1**. Tako je 17. lipnja u jutarnjem programu predstavljen projekt „Zajedno za bolji Zagreb“. Višnja Bedenko, zamjenica pročelnika Ureda za strategiju Grada Zagreba i Lidija Pavić-Rogošić, direktorica ODRAZ-a, govorile su o koristima od partnerstva javnog i civilnog sektora.

Cijeli sat vremena je Z1 početkom studenog (2.11.2006.) posvetio u emisiji „**Sa nama je bolje**“ temi održivog razvoja i društvene odgovornosti. Pored Lidije Pavić-Rogošić, kao glavne gošće, sudjelovale su i Višnja Jelić Mück iz ODRAZ-a i Mirjana Matešić, ravnateljica HRPSOR-a (Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj).

O temi ruralnog razvoja Lidija Pavić-Rogošić je govorila za veliki interview, objavljen u „**Vjesniku**“ 30. kolovoza 2006. Na tu je temu dala i izjave za „**Privredni vjesnik**“ te **Hrvatski radio, Prvi i Drugi program**.

O povjerenju i zajedništvu direktorica ODRAZ-a je govorila u jednosatnoj večernjoj emisiji **radio Velika Gorica** 3. listopada 2006.

Članci o međusektorskom partnerstvu objavljeni su u dva navrata u **Business.hr** (19.10. i 28.12.), a članak o skupu „**Razvoj kroz partnerstvo**“ objavljen je u **Lideru** 29. studenog 2006. te u „**Vjesniku**“.

6. Organiziranje zajednice

Djelovanjem u lokalnim zajednicama, ODRAZ potiče aktivnosti i promjene na načelima dobre prakse i novih razvojnih koncepata te ohrabruje uključivanje javnosti u postupke odlučivanja i promišljanje lokalnog razvoja.

Ove aktivnosti ODRAZ provodi kontinuirano, u različitim zajednicama, od otoka do područja od posebnog državnog interesa te s različitim skupinama – od mladih do zajednice naseljenika.

U 2006. aktivno smo bili prisutni u sljedećim mjestima:

Krnjak – održavanje radionice o pisanju projekata, pružanje tehničke pomoći u izradi prijedloga projekata, nastavak pružanja pomoći u radu Lokalnog savjeta za razvoj, stručna pomoć načelniku Općine i sl.

Kistanje – tehnička pomoć u pripremi prijedloga projekta, facilitiranje rada Lokalnog savjeta za razvoj, stručna pomoć čelnicima Općine i sl.

Karin – tehnička pomoć u pripremi prijedloga projekta, pomoć u radu Lokalnog vijeća za razvoj Karina, stručna pomoć ZUNH-u i Udruzi obnovitelja u provođenju projekta, itd.

Aktivnosti su u svakoj zajednici osmišljene na temelju procjene potreba, razgovora s ključnim ljudima, a kreću se od treninga, facilitiranja procesa planiranja i ostvarivanja partnerstva do pomaganja u pisanju i provođenju projekata.

Također smo u stalnom kontaktu s predstavnicima drugih lokalnih zajednica, s kojima imamo višegodišnju suradnju. ODRAZ u ove aktivnosti ulaže dosta dobrovoljnog rada. Tu spada i pružanje tehničke pomoći zajednicama u kojima rade članovi Mreže za lokalni razvoj.

7. Publikacije

Tijekom 2006. ODRAZ je pripremio tri publikacije u suradnji s Institutom za turizam:

- „Prostorno uređenje i lokalna samouprava“
- priručnik „Održivi razvoj turizma u deset koraka“
- dopunjeno izdanje „Mediterske kuće“

Pripremljen je i tekst publikacije o međusektorskom partnerstvu „Razvoj kroz partnerstvo“, za koju su djelomično osigurana sredstva za tiskanje. Nadamo se namaknuti potrebna sredstva u 2007. te tiskati i tu publikaciju.

8. Ostale aktivnosti

KONFERENCIJA „SOCIJALNA KOHEZIJA KAO PREDUVJET RAZVOJA“

Forum slavonskih udruga organizirao je u Zagrebu, 12. travnja 2006. konferenciju „Socijalna kohezija kao preduvjet razvoja“, koju je dijelom facilitirala Lidija Pavić-Rogošić. Zahvaljujući detaljnoj pripremi, facilitacija, ali i uspjeh same Konferencije je jako dobro ocjenjen i od organizatora i od sudionika.

RADIONICA „KOMUNICIRANJE NALAZA ISTRAŽIVANJA S PODRUČJA ZAŠTITE OKOLIŠA I ODRŽIVOSTI“

Direktorica ODRAZ-a, Lidija Pavić-Rogošić u svojstvu članice Državnog savjeta za zaštitu okoliša, sudjelovala je na radionici „Komuniciranje nalaza istraživanja s područja zaštite okoliša i održivosti“ koju je organizirala The European Environment Agency (EEA) –Europska agencija za okoliš.

EEA je predstavila potpuno novi interaktivni alat, nazvan **PRELUDE**, koji pokazuje kroz različite scenarije kako bi se mogla mijenjati upotreba zemljišta u idućih 30-ak godina u Europi.

L. Pavić-Rogošić izvijestila je o projektu koji je napravljen u Hrvatskoj, ali na lokalnoj razini (razina male općine), gdje se na participatorni način, kroz strukturirane razgovore s ključnim ljudima iz različitih sektora, pokušalo napraviti različite scenarije razvoja.

Taj je projekt ODRAZ proveo u Jelsi na Hvaru. Sudionici su iskazali interes za inicijativu te način provođenja cijelog projekta. Izvještaj s konferencije je postavljen na web stranici ODRAZ-a. [www.odraz.hr]

STRUČNI POSJET ODRAZ-U OD STRANE STUDENATA I NASTAVNIKA IZ NJEMAČKE I AUSTRIJE

U okviru svoga dvotjednog boravka u Hrvatskoj od 13. do 20. svibnja 2006., stručna ekscurzija od 30-ak studenata i nastavnika s raznih njemačkih i austrijskih sveučilišta posjetila je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa; Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija; Sveučilište u Zagrebu; redakciju dnevnih novina "Večernji list" te Sveučilište u Rijeci.

Organizatori posjeta željeli su prikazati sudionicima i rad jedne hrvatske udruge i tom su prigodom izabrali ODRAZ. U ponedjeljak, 15. svibnja, studenti i njihovi profesori sa zanimanjem su poslušali Lidiju Pavić-Rogošić i Hrvoja Carića, koji su prikazali različite aktivnosti i projekte koje provodi ODRAZ. Lidija Pavić-Rogošić je ukratko predstavila i civilno društvo u Hrvatskoj. Nakon prezentacije postavljana su pitanja te se poveo zanimljiv razgovor.

EDUKACIJA NA TEMU DRUŠTVENO ODGOVORNOG POSLOVANJA (DOP)

Projekt ciklusa seminara na temu društveno odgovornog poslovanja kao alata u promicanju održivog razvoja pokrenula je Udruga poslovnih savjetnika (UPS), zajedno MAP Savjetovanja, UNDP-em, uz sudjelovanje niza sudionika iz HRPSOR-a, sindikata, tvornice Ericsson N. Tesla, ODRAZ-a.

Izrađeno je 5 modula sljedećih naslova:

- Općenito o društveno odgovornom poslovanju poduzeća
- Ulaganje u zajednicu,
- Ulaganje u zaposlenike i prava zaposlenika
- Okoliš
- Nefinancijsko izvještavanje.

U sklopu projekta, od 27. do 29. listopada održan je i **trening za trenere** na kojem se raspravljalo o sadržaju seminara te je doraden sadržaj modula, a grupa konzultanata je osposobljena za spomenutu edukaciju.

Lidija Pavić-Rogošić je bila zadužena za modul "**Društveno odgovorno ulaganje u zajednicu**" te je pripremila prezentaciju i materijale o društveno odgovornom poslovanju te relevantne vježbe. Također je vodila dio treninga za trenere na tu temu.

CARDS 2003 «IZGRADNJA KAPACITETA I FINANCIJSKE POTPORE ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA U PRUŽANJU SOCIJALNIH USLUGA»

Lidija Pavić-Rogošić sudjelovala je u procesu osmišljavanja i provedbi radionica „**Analiza potreba obuke**“ za potrebe projekta CARDS 2003 „Izgradnja kapaciteta i financijska potpora organizacijama civilnog društva u pružanju socijalnih usluga“.

ODRAZ je osmislio način provedbe procesa analize te je proveo takav proces tijekom radionica u Zagrebu 28.9. te u Karlovcu 16.10. 2006.

Na temelju izvještaja s ta dva, ali i ostalih radionica, EPRD, poljska organizacija koja provodi Projekt, organizirala je zajednički skup svih potencijalnih trenera u Opatiji 13.-14. 11. 2006. Lidija Pavić-Rogošić aktivno je bila uključena u promišljanje i rad u plenumu i u malim grupama.

Na skupu u Zagrebu bilo je 20-ak predstavnika udruga, dok je u Karlovcu bilo 70-ak predstavnika udruga, lokalne i regionalne samouprave te javnih ustanova koje pružaju socijalne udruge.

KONFERENCIJA «POSTIGNUĆA, PROBLEMI I VIZIJA RAZVOJA ZAKLADA U HRVATSKOJ»

CERANEO - Centar za razvoj neprofitnih organizacija organizirao je 16. studenog 2006. u Novinarskom domu u Zagrebu, konferenciju „*Postignuća, problemi i vizija razvoja zaklada u Hrvatskoj*“, na kojoj su predstavljani rezultati istraživanja o zakladama u Hrvatskoj.

Svrha konferencije je bila okupiti predstavnike relevantnih dionika te aktualizirati probleme razvoja zakladništva u Hrvatskoj kao važnog čimbenika modernizacije suvremenih društava. Pored predstavljanja istraživanja o zakladama, predstavljeni su i primjeri rada četiri zaklade.

Lidija Pavić-Rogošić predstavila je istraživanje koje je proveo ODRAZ „*Mogućnosti razvoja zaklada lokalnih zajednica u Hrvatskoj.*“

SKUPOVI NA KOJIMA SU SUDJELOVALI ČLANOVI ODRAZ-A

- Stručno savjetovanje „*Dobre prakse dobrog upravljanja: iskustva javne uprave, poslovnog i neprofitnog sektora*“, Zagreb, 16. 3. 2006., u organizaciji HGK, Zajednica za društveno odgovorno poslovanje i MAP Savjetovanje
- Forum o održivom življenju „*Regionalizacija i održivo življenje: Koji su preduvjeti u ostvarivanju?*“, Zagreb, 13. 4. 2006., u organizaciji H. Boll Stiftunga
- Okrugli stol „*Komuniciranje Europe građanima – uloga organizacija civilnog društva*“, Zagreb, 24. 4. 2006., u organizaciji IMO (Institut za međunarodne odnose), NZRCD (Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva), UNDP (United Nations Development Programme)
- Stručno predavanje „*Od otaca Europe do kandidature RH u EU*“, Zagreb, 8. 5. 2006., u organizaciji UDD i CEDI R. Schuman
- *9. dani volonterskog rada*, Split, 18. – 20. 5. 2006., u organizaciji udruge MI u partnerstvu s udrugom Most
- Konferencija „*Suradnjom među JLS do boljih usluga za građane*“, Zagreb, 8. 6. 2006., u organizaciji The Urban Institute
- Okrugli stol „*Resursni centri za NVO: iskustva i perspektive*“, Zagreb, 9. 6. 2006., u organizaciji Centra za promociju civilnog društva iz Sarajeva
- Seminar „*LEADER u novim zemljama članicama*“ (LEADER in the new member states), održan je u Tihanyu (Balaton), Mađarska, 13.-17. studenog 2006. Na skupu je sudjelovala Višnja Jelić Mück, u svojstvu koordinatorice HMRR
- Radionice za izradu Operativnog plana provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva. Lidija Pavić-Rogošić aktivno je sudjelovala u radu dvije radionice za pomoć u izradi Operativnog plana te je dala i pismene primjedbe i sugestije na radni tekst.
- Koordinacijski sastanak za dobro upravljanje. OESS organizira povremeno ove koordinacijske sastanke, a Lidija Pavić-Rogošić je sudjelovala na sastanku koji je održan u Sisku 7.11. 2006.

TRENINZI NA KOJIMA SU SUDJELOVALI ČLANOVI ODRAZ-A

Trening JAVNO PRIVATNO PARTNERSTVO, koji je u Istanbulu u siječnju 2006. organizirao UNDP, na kojem je sudjelovalo 20-ak predstavnika organizacija civilnog društva i lokalne samouprave iz 10-ak zemalja. To je ujedno bila prilika za razgovore o mogućoj regionalnoj suradnji na jačanju civilnog sektora.

*Trening program pod nazivom **PRAKSA DRUŠTVENE PROMJENE** u organizaciji The Development School iz Londona odvija se kroz seriju jednotjednih radionica koje se održavaju u Centru za ruralni razvoj kraj Budimpešte. Svrha je ojačati kapacitete za učinkovitu razvojnu praksu onih koji se bave razvojem, ali i njihovih zajednica i organizacija. Sudionica edukacije je Lidija Pavić-Rogošić.*

***EDUKACIJU ZA RURALNI RAZVOJ** u dva je navrata provela nizozemska zaklada Milieukontakt Oost Europa i na njoj su sudjelovali Lidija Pavić-Rogošić, Ksenija Vidović Vorberger i Višnja Jelić Mueck, koja je također sudjelovala na **radionici o LEADER-u** u svibnju, a koju je proveo TAIEX.*

*Trening „**PARTICIPACIJSKA METODOLOGIJA I PRISTUPI UČENJU TIJEKOM TRENINGA**“ (Participatory methodology and approaches to learning in training) održan u organizaciji Trenerskog foruma (TREF-a) 4. – 5. lipnja u Stubičkim Toplicama.*

*Seminar „**MEDIJACIJA U ZAŠTITI OKOLIŠA**“ organizirao je PIC – Pravno informacijski centar iz Ljubljane dana 5.-6. 10. 2006. u Ljubljani. Na seminaru su sudjelovale Višnja Jelić Mück i Lidija Pavić-Rogošić.*

OSTALA DOGAĐANJA

- *Prezentacija publikacije „**Mobilizacija i razvoj zajednice**“ 26. 9. 2006.*
- *Prezentacija projekta „Doprinos organizacija civilnog društva demokratizacijskim procesima u RH“, koju je održala udruga B.a.b.e. 26.9.2006.*
- *Info dan za Lokalnu samoupravu i partnere: „**Učinkovito upravljanje kroz vanjsko ugovaranje usluga**“, Zagreb, 15. 11. 2006., u organizaciji The Urban Institute, koji provodi USAID-ov projekt reforme lokalne samouprave; ODRAZ je imao štand na kojem je pokazao svoje projekte i aktivnosti te publikacije.*
- *Skup Agencije za zaštitu okoliša , koji je održan 27. 11. 2006., na kojem je predstavljen rad Agencije*
- *Međunarodna znanstvena konferencija „**Socijalna politika i regionalni razvitak**“ održana je 30. studenoga 2006. u prostorijama Matice Hrvatske. Konferenciju su zajednički organizirali Ekonomski institut, Zagreb i njemačka Zaklada Friedrich Ebert.*

ODRAZ je sudjelovao i na prezentacijama knjiga i priručnika te nekim drugim okupljanjima. Nastojimo biti aktivno uključeni u zbivanja, prikupljati informacije te svojim angažmanom pridonijeti boljoj vidljivosti civilnog sektora u društvu.

SURADNJA S DRUGIM UDRUGAMA

*ODRAZ kontinuirano osmišljava projekte i aktivnosti s različitim udrugama, ali se i priključuje i aktivno sudjeluje u aktivnostima drugih udruga. Naš je moto „**ZAJEDNO SMO JAČI, RAZJEDINJENI PROPADAMO**“.*

U 2006. godini smo *suradivali ili provodili partnerske aktivnosti* sa sljedećim organizacijama:

- Grad Zagreb - partnerstvo u osmišljavanju i provedbi projekta „Zajedno za bolji Zagreb“
- Udrugom MI i CERANEO, HRPSOR-om i HGK, Gradom Zagrebom i Rijekom pri organizaciji i održavanju skupa „Partnerstvo za razvoj“
- ZOE, SMART, Deša, CCI, Ecovast i Slap u okviru rada Hrvatske mreže za ruralni razvoj
- ZOE, SMART i CCI, Institut za međunarodne odnose, Ekonomski institut, Geografski i Poljoprivredni fakultet, tijela državne uprave te lokalne i područne samouprave tijekom osmišljavanja, organizacije i održavanja Konferencije o ruralnom razvoju
- Udrugom EOL prilikom organiziranja 3. sastanka Mreže za lokalni razvoj
- Savezom Udruge gradova i Udruge općina te Hrvatskim poslovnim savjetom za održivi razvoj (HR PSOR) u osmišljavanju projekta „Edukacija za ruralni razvoj“
- Udrugom poslovnih savjetnika, MAP-om i HR PSOR-om na osmišljavanju edukacije vezane za društveno odgovorno poslovanje
- SMART i Institutom za turizam u provođenju treninga
- Institutom za turizam u pripremi publikacija
- AmCham vezano za teme zaštite okoliša
- CARDS programom za jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva u provođenju socijalnih usluga te programom administrativne decentralizacije.

Lidija Pavić-Rogošić je aktivno uključena u rad Trenerskog foruma (TREF), kroz sudjelovanje na sastancima, davanje mišljenja na dokumente i sl.

Lidiji Pavić-Rogošić je članica Državnog savjeta za zaštitu okoliša, u kojem zajedno s drugim članovima daje komentare i sugestije na različite propise i dokumente vezano za zaštitu okoliša i održivi razvoj.

SUDIONICI I KORISNICI ODRAZ-ovih PROGRAMA I PROJEKATA U 2006.:

Neprofitni sektor

Ars Publica
 Hrabri telefon
 HVIDRA grada Zagreba
 Kino klub Art Zagreb
 Multimedijalni klub Zapad, Zagreb
 Plavi telefon, Zagreb
 Test! Zagreb
 Udruga za autizam Zagreb
 Udruga „4 image“ Zagreb
 Udruga roditelja „Korak po korak“
 Udruga Nada
 Udruga udovica hrv. branitelja domov.rata
 Udruga Sineki
 Udruga „Urbani val“
 Udruga za terapijsko jahanje Krila
 Udruga za prevenciju pretilosti „UPPT“
 Udruga za unapređenje kvalitete života „LET“
 Udruga Zamisli
 VCZ Volonterski centar Zagreb
 ViGea
 Zagrebačko dijabetičko društvo
 Zelena akcija
 Ženska pomoć sada

Javni sektor*Ustanove*

Centar mladih Ribnjak
 Centar za kulturu i film "August Cesarec"
 Centar za kulturu i obrazovanje Susedgrad
 Centar za kulturu Trešnjevka
 Centar za obitelj, djecu i mlade CODIM
 Klesarska škola Brač
 Kulturni centar Peščenica, Zagreb
 Međunarodni centar za usluge u kulturi, Zagreb
 Narodno sveučilište Dubrava, Zagreb
 Narodno sveučilište Sesvete, Zagreb

Jedinice lokalne samouprave

Grad Bjelovar
 Grad Zagreb

- Gradski ured za strategijsko planiranje
- Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport
- Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo
- Gradski ured za zdravstvo, rad i socijalnu zaštitu i branitelje
- Služba za mjesnu samoupravu
- Ured Gradonačelnika

Općina Breznica
 Općina Breznički Hum
 Općina Kalnik
 Općina Karin
 Općina Kistanje
 Općina Krnjak
 Općina Visoko

9. ODRAZ-ov tim

Zaposlenici ODRAZ-a

Lidija Pavić-Rogošić – direktorica
Hrvoje Carić – voditelj projekta
Silvija Kipson – suradnica na projektu
Višnja Jelić Mück – koordinatorica „Mreže za ruralni razvoj“
Ksenija Vidović Vorberger – voditeljica projekta „Mreža za lokalni razvoj“
Katica Vidović Konjvod – voditeljica ureda
Carmen Majetić-Pavić - predsjednica

Savjetodavni odbor

Agata Račan
dr. Ljubomir Jeftić
Branka Tokić

Volonteri

Hrvoje Vidović, dipl.ing.arh
Tomislav Vreš, dipl.ing.arh
Zoran Vrzić, prof. psihologije
Nikolina Bošnjak, dipl.ing. geologije

Donatori u 2006.

- Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
- OSCE
- Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
- Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka.

U 2006. godini iz donacije Privredne banke Zagreb d.d. donirali smo računalnu opremu sljedećim organizacijama:

- Udruga Plavi Svijet, Veli Lošinj
- Krasno Plus – udruga za postizanje življenja u regiji, Krasno
- Studentski katolički centar Palma (SKAC) Zagreb
- Zaklada „Biskup Jospi Lang“, Zagreb.

10. Financijski izvještaj za 2006.

ODRAZ - FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ 2006.

	PRIHODI (HRK)	RASHODI (HRK)
PRIHODI		
PRIJENOS IZ 2005. GODINE	383.945	
PRIHODI IZ PRORAČUNA	410.820	
Ministarstvo zaštite okoliša	30.000	
Nacionalna zaklada za civilno društvo	310.820	
Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka	70.000	
PRIHODI OD DJELATNOSTI	238.034	
Nakladnička djelatnost	20.127	
Osnovne i gospodarske djelatnosti udruge	217.907	
DONACIJE	243.773	
OSCE	188.127	
Pravne osobe i građani	55.646	
OSTALI PRIHODI	60.497	
Refundacije (HZZ)	54.370	
Kamate, tečajne razlike i ostalo	6.127	
ukupno prihodi	1.337.069	
RASHODI		
MATERIJALNI RASHODI		295.599
utrošeni materijal		46.980
utrošena energija		11.130
vanjske usluge		228.073
amortizacija dugotrajne imovine		9.416
TROŠKOVI ZA ZAPOSLENE		385.552
neto plaće		207.318
porez, prirez i doprinos		146.524
Prijevoz na posao, božičnice, otpremnine		31.710
NEMATERIJALNI TROŠKOVI		130.750
putovanja		91.131
troškovi platnog prometa		1.895
ostalo (osvježenje za trening, ostali porezi itd.)		36.588
trošak PDV koji se ne priznaje kao pretporez		1.136
OSTALI TROŠKOVI		42.929
oprema		6.625
troškovi stručne literature i obrazovanja		30.492
tečajne razlike i financ. rashodi		5.812
ukupno rashodi		854.830
RAZLIKA	482.239	